

[Lysholm Christensen]

proces. Kvalitetsspørgsmålet er dobbelt. Vi kunne spørge, om vi i Danmark har en forskning, som yder tilfredsstillende resultater, og har vi i dansk forskning processer i gang af høj kvalitet?

Forskningsprocessen er langsigtet. Man må ikke regne med, at en forskningskvalitet vil kunne vurderes endeligt før efter en årrække. Derfor kan man godt være i en situation med mange forskningsresultater af høj kvalitet, selv om forskningsprocessens kvalitet i realiteten er aftagende.

Kvaliteten i forskningen forudsætter 4 ting. For det første, at institutioner og centre er bemandede med aktive forskere. For det andet, at forskningsmiljøerne fungerer stabilt. For det tredje, at forskerne ikke belastes med mange ikkeforskingsrelevante opgaver og for det fjerde, at der løbende foretages en forskningsevaluering.

Der bør skelnes mellem forskning i den offentlige sektor og forskning i den private sektor. Angående den sidste vil jeg blot nævne, at jeg finder det væsentligt, at staten via gunstige skatteregler og samarbejdsrelationer søger at fremme forskningen i den private sektor.

Forskningsministeren var inde på i sin tale, at det var blevet fremhævet som noget positivt, at selskabsskatten er blevet nedsat fra 50 til 40 pct. Det kan jeg være enig med ministeren i, men samtidig må vi notere, at der er faldet en del støtteordninger væk i relation til vores erhvervsliv. Derfor kan vi ikke sige, at der uden videre er nogen garanti for, at det, der bliver vundet på selskabsskatten, vil blive omsat i øget forskning i den private sektor.

I øvrigt vil jeg koncentrere mig om forskningen i den offentlige sektor og især ved de højere læreanstalter, da det er dér, problemerne for mig at se er størst.

Først bemandingsproblemet. Blandt hovedproblemerne for dansk forskning kan man nævne den skæve aldersfordeling blandt forskerne. Der er brug for erfarne forskere, men der er også brug for en stadig tilførsel af unge forskere til miljøerne. Derfor skal vi fortsat udbygge forskeruddannelsen og sikre forskerrekutteringen. Konkret burde man efter Kristeligt Folkepartis mening forlænge forskerrekutteringsplanen og etablere attraktive fratrædelses- og aftrapningsordninger for ældre forskere.

Det andet hovedpunkt i min tale går på de stabile forskningsmiljøer. Forskningskvaliteten er meget afhængig af, at stabiliteten i forskningsmiljøerne er i orden. Man bør derfor gøre bevillingerne til forskningen mere stabile. Man må vide, hvad man har at bruge en årrække frem. Bevillingerne til institutionerne bør ikke i så høj grad som nu afhænge af antallet af studerende, men ligge mere fast. Når der ansættes forskere for puljemidler, må man sikre, at den pågældende forskning også vil kunne videreføres, når puljebevillingerne er ophørt. Der skal derfor sikres midler til forskningsomstilling m.v.

Der bør i højere grad sættes på bevillinger til institutionerne end på puljer til ofte relativt modeprægede forskningsinitiativer.

Når det gælder spørgsmålet om forskningstiden, burde det være en selvfølge, at folk, som staten ansætter til at forske, også får lov til at bruge deres arbejdstid til forskning. Det er desværre ikke en selvfølge. Mange forskere på de højere læreanstalter må bruge en stadig større del af deres arbejdstid på administration og undervisning. Der er i de senere år gennemført såkaldte rationaliseringer, som har betydet, at der på læreanstalterne skal undervises flere studenter pr. ansat lærer/forsker. Vi må se i øjnene, at dette har betydet en reduktion af den del af den enkelte forskers arbejdstid, som kan benyttes til forskning. Hertil kommer de mange puljemidler m.m. De har gjort det nødvendigt, at der på institutioner bruges megen forskningstid til at skrive ansøgninger, og at der på landsplan afsættes et betragteligt antal forskere til at bedømme disse ansøgninger.

Kristeligt Folkeparti mener, at der ikke bør inddrages mere forskningstid til undervisning på læreanstalterne. Det er meget sandsynligt, at vi har brug for mere undervisning på læreanstalterne, men vi må se i øjnene, at det har en pris. Det er væsentligt, at den danske tradition for en tæt forbindelse mellem undervisning og forskning videreføres, men det bør ske på en sådan måde, at den enkelte lærer/forsker kan bruge nogenlunde samme del af arbejdstiden til de to aktiviteter.

Vi mener også, at der bør foretages en decentralisering af styringen af en større del af forskningen. Der bør oprettes forskningsudvalg med et eget budget ved de enkelte institutter, idet de tildelte midler bør afhænge af en central forskningsevaluering.